

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 14Pc/11/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3116217327
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milina Jánošková
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2017:3116217327.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudkyňou JUDr. Milinou Jánoškovou v právnej veci navrhovateľky: K. J., nar. X.X.XXXX, občianka SR, bytom K. nad E., C. č. XXX/XX proti odporcovi : E. J., nar. XX.X.XXXX, občan SR, bytom G. č. XXX o návrhu navrhovateľky na zvýšenie výživného a zrušenie výživného a o vzájomnom návrhu odporcu na zníženie resp. zrušenie výživného takto

rozhodol:

I. Konanie o návrhu navrhovateľky na zvýšenie výživného na 200,-€ mesačne od septembra 2016 s a z a s t a v u j e.

II. Návrh navrhovateľky na zrušenie výživného s a z a m i e t a.

III. Návrh odporcu na zrušenie výživného s a z a m i e t a.

IV. Odporcovi s a z n i ž u j e vyživovacia povinnosť k navrhovateľke z doterajších 115,-€ mesačne na 50,-€ mesačne, ktoré je povinný platiť k rukám navrhovateľky, vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred, s účinnosťou od 03.10.2016.

V. Týmto sa v časti výživného z m e ň u j e rozsudok Okresného súdu Trenčín č. k. 31P/126/2013-44 zo dňa 20.05.2014.

VI. V zostávajúcej časti s a návrh odporcu z a m i e t a.

VII. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa podaným návrhom zo dňa 3.10.2016 domáhala, aby súd zvýšil vyživovaciu povinnosť odporcovi zo 115€ na sumu 200€ mesačne, s účinnosťou od 9/2016. Uviedla, že v roku 2016 ukončila SOŠ polytechnickú v B. C. a nastúpila od 9/2016 na Katolícku univerzitu v O., Pedagogickú fakultu, katedru Manažmentu so sídlom v G.. Týmto sa zvýšili jej náklady na vzdelanie, ubytovanie a stravu. Okrem toho pribudli aj vážne zdravotné problémy so žalúdkom a trávením a musí užívať lieky a taktiež stúpili aj životné náklady. V G. nie sú internáty, preto musí platiť 140,-€ mesačne nájomné, 100,-€ na jedlo, kupuje si vysokoškolské skriptá, časť si požičiava z knižnice a od 10/2016 jej bolo priznané sociálne štipendium 210,-€ mesačne. Má zmluvu s pracovnou agentúrou, kde si privyrába týždeň v mesiaci, za čo má cca 30,-€ mesačne. Cestovné má zadarmo. Jej matka je na dôchodku, chodí ešte na dve hodiny upratovať a odporca jej naposledy zaplatil výživné v 8/2016. Má výdavky v súvislosti s koníčkami - jazdou na koni a tiež výdavky na oblečenie a cestu do G. -C., kde chodí jazdiť. Pôvodne študovala chov koní a jazdecko, licenciu jej uhradili v škole, aby mohla navštevovať preteky, avšak toto nie je činnosť, z ktorej by mala príjem, je to len jej záľuba. Momentálne býva sama s matkou

v spoločnej domácnosti a všetky výdavky na domácnosť platí matka. Dedko odišiel zo zdravotných dôvodov do domova dôchodcov a mamin priateľ dostal prácu v B. C., takže chodí domov len raz mesačne mamu navštíviť. Ako dôkazy predložila doklady o platbách na domácnosť, potvrdenie o výške dôchodku, potvrdenie o štúdiu, lekárske správy o zdravotnom stave, doklady o platbách, ktoré platí matka.

2. Odporca s návrhom na zvýšenie výživného nesúhlasil. Poukázal na to, že zo svojich peňazí dával navrhovateľke všetko, pre seba si nechával len na nutné náklady a jej návrh považoval za bezcitnosť. V súčasnosti má 73 rokov, zdravotne je na tom veľmi zle, má veľké opuchy a bolesti dolných končatín, má len 4 zuby, slabý zrak a z domu už takmer vôbec nevychádza. Ide von len raz mesačne, na nákup potravín, liekov a dať jesť dvom psom. Býva sám v dome matky, za bývanie neplatí nič, kúri elektrinou a elektrickými spotrebičmi ohrieva vodu na kúpanie a varenie biedneho jedla, za čo platí 57,50€ mesačne, TV a rozhlas 5,22€ mesačne, za 2 psy 6,64€ ročne daň, za odpad 20€ ročne, za emulziu emspoma proti bolesti 5,48€ mesačne a za 4ks alpy na opuchy 5,56€ mesačne. Poukázal na to, že navrhovateľka je dospelá, môže si privyrobiť brigádnicke a má príjmy zo štipendia a z licencie výcviku a jazdy na koni a on práve teraz očakáva od nej pomoc. Odporca poukázal na to, že žije len zo starobného dôchodku 384,10€ a zvýšenie výživného na sumu 200€ by ho dostalo do situácie, že by si nemohol zakúpiť ani lacné lieky a prípravky bez lekárskeho predpisu a musel by žiadať priateľa o pôžičku na lieky. Preto sa domáhal zníženie výživného na 50€ mesačne s účinnosťou od 1.9.2016 s možnosťou, aby jej posielal výživné na účet v banke. Dňa 6.2.2017 sa domáhal zrušenia výživného na navrhovateľku.

3. Navrhovateľka dňa 3.4.2017 vzala návrh na zvýšenie výživného späť a domáhala sa zrušenia výživného, pričom odporca so späťvzatím návrhu a so zrušením výživného súhlasil.

4. Súd vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti odporcu, nakoľko tento bol vypočutý dožiadanim Okresného súdu Považská J. a súhlasil s tým, aby vec bola prejednaná a rozhodnutá v jeho neprítomnosti.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámil správy o príjme navrhovateľky, matky navrhovateľky, potvrdenia o výške poberaných dôchodkov rodičmi na navrhovateľky, oboznámil rozsudok OS Trenčín č.k. 31P/126/2013-44 zo dňa 20.5.2014, písomné vyjadrenia odporcu k návrhu, písomné vyjadrenie navrhovateľky, doklady na lieky odporcu, rozhodnutie č. 179/2016 o vyrubení poplatku za komunálne odpady, potvrdenie o zálohových platbách na elektrinu, doklady o nákladoch za byt matky navrhovateľky, potvrdenie o štúdiu navrhovateľky, lekárske správy o zdravotnom stave navrhovateľky, doklady o nákladoch na jej lieky, potvrdenie o výške poberaného štipendia, zápisnicu o výsluchu odporcu 8Cd 1/2017.

6. Takto bolo súdom zistené, že vyživovacia povinnosť odporcu k navrhovateľke bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Trenčín, č.k. 31P/126/2013-44, zo dňa 20.05.2014 na sumu 115€ mesačne. Vtedy, v čase rozhodovania, poberal odporca dôchodok vo výške 377€ mesačne, matka navrhovateľky bola nezamestnaná, poberala invalidný dôchodok vo výške 127€ mesačne a prídavok na dieťa. Navrhovateľka mala v tom čase 16 rokov a bola študentkou 2. ročníka SOŠ polytechnickej v B. C., odbor chov koní a jazdecko.

7. Matka navrhovateľky je slobodná, s navrhovateľkou žijú v 3-izbovom rodinnom dome. Raz mesačne chodí na návštevy aj priateľ matky C. T. a matkin otec E. T. sa odsťahoval do domova dôchodcov. V rodinnom dome hradia náklady za bývanie 45,50€ mesačne, poplatky za komunálny odpad 24,22€ ročne, poistenie stavby 8,80€, elektrickú energiu, kúria drevom. Matka navrhovateľky je na čiastočnom invalidnom dôchodku, ktorý poberá vo výške 130,70€ mesačne (od 1/2017 v sume 134,70€). Poberá rodinné prídavky 23,52€ mesačne.

8. Navrhovateľka študuje od 9.9.2016 v prvom ročníku denného bakalárskeho štúdia na vysokej škole, Katolíckej univerzite v O. na Pedagogickej fakulte so sídlom v G.. Má priznané sociálne štipendium od 1.10.2016 do 30.6.2017 vo výške 215€ mesačne. Má zdravotné problémy so žalúdkom, musí brať lieky. Občas si brigádnicke privyrobiť na dohodu o brigádnickej práci študentov. Iné príjmy nemá.

9. Odporca je na starobnom dôchodku, ktorý poberá vo výške 384,10€ mesačne (od 1.1.2017 vo výške 392,30€) a to je jeho jediný príjem. Nevlastní žiaden majetok výraznejšej hodnoty. Nemá žiadne

iné vyživovacie povinnosti. Žije sám v drevenici, ktorá patrí do jeho matke. Hradí tam koncesionársky poplatok RTVS 5,22€, elektrinu 57,50€, poplatok za psov 6,64€ ročne, daň z nehnuteľností. Má zdravotné problémy, z domu takmer nevychádza.

10. Podľa § 62 ods. 1 - 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

11. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

12. Podľa § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

13. Podľa § 145 ods.1 zák.č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

14. Podľa § 146 ods.1 CSP súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

15. V dôsledku späťvzatia návrhu navrhovateľky na zvýšenie výživného a za súhlasu odporcu súd konanie v tejto časti zastavil.

16. Pokiaľ ide o ich vzájomné návrhy na zrušenie vyživovacej povinnosti, súd poukazuje na to, že takýto postup nie je možný, lebo je v rozpore s § 62 ods.1 Zákona o rodine. Výživné u pľnoletých nezaopatrených detí súd môže upraviť len na návrh, teda s účinnosťou od jeho podania na súde, v tomto prípade od 3.10.2016. Výživné je zákonnou povinnosťou rodiča, ktorá trvá dovtedy, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť. V konaní bolo preukázané, že navrhovateľka schopnosť samostatne sa živiť nenadobudla, pretože je stále nezaopatreným študujúcim pľnoletým dieťaťom, ktoré sa dennou formou pripravuje na budúce povolanie. Zrušenie výživného teda neprichádza do úvahy za daného zisteného skutkového stavu a preto súd oba návrhy na zrušenie výživného zamietol.

17. Pokiaľ ide o vzájomný návrh odporcu na zníženie výživného od 1.9.2016, ako súd už poukázal vyššie, výživné je možné znížiť len od podania návrhu a tento navrhovateľka podala 3.10.2016 a odporca až 4.11.2016 (vo veci 14Pc/2/2017) a výživné teda nie je možné upravovať spätne, len od podania návrhu. Keďže navrhovateľka sa domáhala aj zrušenia výživného a tento návrh v sebe obsahuje aj návrh na zníženie výživného, súd rozhodoval iba o období od podania žaloby na súd do budúcnosti, teda od 3.10.2016 a vo zvyšku vzájomný návrh odporcu zamietol.

18. Z výkladu vyššie uvedených zákonných ustanovení vyplýva, že súd môže výšku výživného upraviť (znížiť) avšak musí ísť o podstatnú zmenu pomerov na strane rodičov alebo detí, ktorá sa výrazne prejaví v pomeroch účastníkov. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane povinného, resp. okolnosťami na strane oprávneného alebo objektívne - vývojom životných nákladov podľa odseku 3 vyššie uvedeného zákonného ustanovenia. Až v prípade, ak má súd preukázané, že sa pomery účastníkov zmenili, môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti. Zmena výšky výživného je možná najskôr od času, keď došlo k zmene pomerov. Túto skutočnosť súd objektívne zisťuje. Je potrebné poukázať na to, že povinnosťou oboch rodičov je venovať všetky sily na dôsledné

zabezpečenie výživy detí v záujme ich náležitého telesného i duševného vývoja, za ktorých účelom má povinnosť každý z rodičov vyvinúť všetko úsilie na to, aby zaobstaral prostriedky pre svoje deti.

19. Z vykonaného dokazovania mal súd v prípade tejto veci za preukázané, že k výraznej zmene pomerov, akú má na mysli hore citované zákonné ustanovenie § 78 Zákona o rodine, došlo najmä na strane navrhovateľky, nakoľko v čase poslednej úpravy výživného navštevovala strednú školu a od 9/2016 navštevuje vysokú školu a je plnoletá. V súčasnosti je študentkou 1. ročníka vysokej školy, študuje dennou formou, nebýva na internáte, do školy dochádza, takže je nesporné, že matke sa zvýšili všetky výdavky na pokrytie jej odôvodnených potrieb, a to nielen výživného v užšom slova zmysle. Má zdravotné problémy a musí brať lieky, s čím má jej matka taktiež zvýšené výdavky. Výraznú zmenu pomerov na strane rodičov ohľadne ich príjmov nemožno skonštatovať, nakoľko odporca je naďalej na dôchodku a tento sa mu od poslednej úpravy výživného zvýšil o sumu 15,3€. Matka navrhovateľky naďalej poberá invalidný dôchodok, ktorý sa jej od poslednej úpravy výživného zvýšil o 7,7€. Súd v danom prípade dospel k záveru, že sú dané dôvody na zníženie výživného od podania návrhu navrhovateľky na súd na sumu 50€ mesačne, pretože došlo k závažnej zmene pomerov na strane odporcu, ktorého zdravotný stav sa zhoršil do takej miery, že už takmer nevychádza z domu. Nebol schopný dostaviť sa na súd, vo veci bol vypočutý v domácom prostredí a zvýšili sa mu výraznou mierou náklady na elektrinu a lieky. V čase predchádzajúceho rozhodovania o výživnom platil 35,50€ mesačne za elektrinu a v súčasnosti už 57,50€ mesačne. Navrhovateľke sa zmenila sociálna situácia v tom, že má vlastný príjem v podobe priznaného štipendia, brigádnicky si privyrobí a nie je odkázaná až takou mierou na výživné od odporcu v pôvodnej výške. Preto súd návrhu odporcu vyhovel a výživné s poukazom na jeho zdravotný stav a sociálne pomery znížil na 50€ mesačne od 3.10.2016.

20. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.